

KSIĄDZ PROFESOR DOKTOR PAWEŁ PAŁKA

Ksiądz Paweł Pałka urodził się 17 XII 1904 r. w Białowodzie na Lubelszczyźnie. Do gimnazjum uczęszczał w Kraśniku, które kończy w 1925 r. Studia filozoficzno-teologiczne odbywa w Wyższym Seminarium Duchownym w Lublinie, po czym w 1929 r. przyjmuje święcenia kapłańskie z rąk biskupa Mariana Leona Fulmana.

Początkowo — przez 3 lata — pracuje w duszpasterstwie jako wikariusz parafii Bychawa. W 1932 r. rozpoczyna studia prawa kanonicznego na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Po złożeniu przepisanych egzaminów i na podstawie rozprawy na temat: *Uzupełnienie jurysdykcji w prawie kanonicznym* uzyskuje w r. 1936 stopień doktora prawa kanonicznego.

Wkrótce potem ponownie rozpoczyna pracę duszpasterską przy kolegiacie w Zamościu. Po kilku miesiącach pod koniec 1936 r. przenosi się do Lublina, gdzie przez 10 lat — z przerwą wojenną — pozostaje na stanowisku prefekta w Gimnazjum Biskupim. Równocześnie pełni przez kilka lat funkcje notariusza w miejscowym Sądzie Biskupim (1941-1947).

Z rokiem 1952 rozpoczyna się dla ks. Pałki nowy etap w jego życiu. Decyzją biskupa lubelskiego zostaje bowiem powołany na stanowisko rektora Wyższego Seminarium Duchownego w Lublinie. Wraz z profesorami zabiega nie tylko o intelektualny poziom alumnów, ale także o formację duszpasterską przyszłych kapłanów. Cechuje go przy tym zawsze pogodny uśmiech, otwarte serce dla wszystkich, życzliwość i niesienie pomocy. Z rzetelnością łączy prostolinijność i głęboką wiarę w człowieka. Te właśnie zalety sprawiły, że ks. Pałka pozostawał na stanowisku rektora Seminarium przez 23 długie lata, służąc sprawie Kościoła i diecezji.

PRACA W KATOLICKIM UNIWERSYTECIE LUBELSKIM

Już w r. 1937 ks. Pałka przyjmuje nominację na starszego asystenta w KUL na Wydziale Prawa Kanonicznego. Na tymże Wydziale prowadzi powierzone mu wykłady z kanonicznego prawa wschodniego. W 1946 r.

zostaje powołany na stanowisko zastępcy profesora. Oprócz wspomnianych zajęć z prawa Kościołów wschodnich, ks. Pałka wykłada niektóre działy kanonicznego prawa kodeksowego oraz prowadzi ćwiczenia z techniki kancelaryjnej; dba nie tylko o przystępność, ale i pogłębienie przedmiotu. Dla swoich słuchaczy prowadzi także seminarium naukowe, którego problematyka dotyczy głównie prawa Kościołów wschodnich ze szczególnym uwzględnieniem Kościoła unickiego na terenach Polski XVII-XIX w. Pod jego kierunkiem ponad 40 absolwentów uzyskuje stopień magistra; 5 doktoryzuje się w zakresie prawa kanonicznego. Jako recenzent bierze udział w 56 przewodach doktorskich, zarówno na KUL jak i ATK. W tym samym charakterze występuje w 6 kolokwiach habilitacyjnych.

20 XII 1956 r. Centralna Komisja Kwalifikacyjna dla Pracowników Nauki przyznaje ks. Pałce tytuł naukowy docenta, zaś 16 III 1971 r. Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego zatwierdza uchwałę Senatu Akademickiego KUL o nadanie mu tytułu profesora nadzwyczajnego.

W okresie swej długoletniej pracy na Wydziale Prawa Kanonicznego przez 7 lat (1950-1957) sprawuje urząd dziekana, a od r. 1957 do 1972 pełni obowiązki prodziekana tegoż Wydziału.

W latach 1963-1975 (do chwili przejścia na emeryturę) jest członkiem zespołu redakcyjnego „Roczników Teologiczno-Kanonicznych”, w których publikuje większość swych prac naukowych. Jako czynny członek Towarzystwa Naukowego KUL współdziała z nim od 1952 r. Aktualnie jest też członkiem Międzynarodowego Towarzystwa Prawa Kościołów Wschodnich (Gesellschaft für das Recht der Ostkirchen) z siedzibą w Wiedniu.

W latach 1969-1974 ofiarnie kieruje działalnością Sekcji Kanonistów Polskich jako jej przewodniczący. W 1973 r. na podstawie uchwały 134 Konferencji Plenarnej Episkopatu Polski zostaje powołany do Rady Naukowej Episkopatu.

Ks. prof. Pałka przez 28 lat (1947-1975) był związany także z Wydziałem Teologicznym KUL, na którym wykładał prawo kanoniczne dla słuchaczy kursu zwyczajnego (studentów-alumnów), prowadząc dla nich seminarium z tegoż przedmiotu, z czego 32 absolwentów uzyskało stopień magistra w zakresie teologii.

Powyższe dane wskazują, że ks. Pałka związany jest najdłużej z Wydziałem Prawa Kanonicznego. W chwili obecnej, już po przejściu na emeryturę, prowadzi na tym Wydziale wykład monograficzny poświęcony synodalnemu ustawodawstwu unickiemu w Polsce oraz kieruje w dalszym ciągu seminarium doktoranckim. Przez swą aktywność i ofiarną 40-letnią pracę na Wydziale zapisał się na stałe w jego historii.

Ścisłe naukowe badania ks. prof. Pałki dotyczą głównie kościelnego prawa polskiego, w szczególności dziejów i organizacji kapituły chełm-

skiej obrządku łacińskiego oraz ustawodawstwa Kościołów wschodnich. Przede wszystkim w zakresie kanonicznego prawa wschodniego jest jednym z pierwszych uczonych w Polsce, który sięgając wprost do źródeł i prowadząc studia samodzielne na odcinkach przed nim mało zbadanych lub zgoła nieznanymi, wniósł w tej dziedzinie trwałe i istotny dorobek w kanonistyczną naukę polską.

Na pierwszy rzut oka mogłoby się nawet wydawać, że dorobek naukowy ks. prof. Pałki nie jest szczególnie bogaty. Składa się nań zaledwie 20 artykułów, kilka sprawozdań, recenzji, wspomnień oraz jedna rozprawa monograficzna (w sumie: 34 pozycji). Jeżeli jednak weźmie się pod uwagę nie tyle ilość, co wartość naukową tych publikacji, trzeba przyznać, że dorobek ten jest bogaty. Nawet dzięki tym nielicznym publikacjom ks. Pałka jest dziś autorytetem, cenionym przez ogół profesorów wyższych uczelni oraz kurie biskupie w Polsce. Opinię tę potwierdzają i recenzenci, którzy wypowiedzieli się na ten temat w związku z nadawaniem ks. Pałce tytułu naukowego profesora nadzwyczajnego. Ale wytłumaczenia sekretu jego osiągnięć i uznania, jakim się cieszy, trzeba szukać jeszcze w żmudnej i wytrwałej pracy, którą uważa on za jeden z podstawowych elementów osobowości profesora i studenta. Dzięki tym walorom umysłu i serca ks. prof. Pałka pozostanie na długo w pamięci wielu polskich kanonistów, dla których poświęcił 40 lat swej pracy. Takim samym pozostanie także we wspomnieniach setek kapłanów diecezji lubelskiej, dla których był nie tylko rektorem, ale przede wszystkim ojcem. Można o nim już dzisiaj, nie czekając na perspektywę czasu wymaganą przez historię, mówić, że należy on do grona ludzi nie tylko cenionych, ale i zasłużonych.